

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи
доцент Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ

“30” 08 2024 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)

з вивчення навчальної дисципліни

«ЕПІДЕМІОЛОГІЯ ТА ПРИНЦИПИ ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ»

галузь знань 22 “Охорона здоров'я”

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 222 Медицина

Освітній ступінь магістр

Курс навчання 5

Форма навчання денна

Кафедра інфекційних хвороб та епідеміології

Схвалено на засіданні кафедри інфекційних хвороб та епідеміології
“29” 08 2024 року (протокол № 1)

Завідувач кафедри інфекційних хвороб
та епідеміології, д.мед.н., професор

(Василь МОСКАЛЮК)

Схвалено предметною методичною комісією з терапевтичних дисциплін Буковинського
державного медичного університету

“30” 08 2024 року (протокол № 9)

Голова предметно-методичної комісії з терапевтичних дисциплін,
д.мед.н., професор

(Віктор ТАЩУК)

Чернівці - 2024

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	Інфекційних хвороб та епідеміології
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Москалюк Василь Деонізієвич – завідувач кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Буковинського державного медичного університету, д.мед.н., професор. vdmoskaliuk@bsmu.edu.ua Рандюк Юрій Олександрович – доцент закладу вищої освіти кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Буковинського державного медичного університету, к.мед.н. randuk912@gmail.com Давиденко Оксана Миколаївна – доцент закладу вищої освіти кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Буковинського державного медичного університету, к.мед.н. davydo@bsmu.edu.ua; Мироник Олена Володимирівна – доцент закладу вищої освіти кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Буковинського державного медичного університету, к.мед.н. mironik.olena@bsmu.edu.ua Сорохан Василь Денисович – доцент закладу вищої освіти кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Буковинського державного медичного університету, к.мед.н. sorohan.vasyl@bsmu.edu.ua Соколенко Максим Олександрович – доцент закладу вищої освіти кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Буковинського державного медичного університету, к.мед.н. sokolenko.max@bsmu.edu.ua Андрущак Маргарита Олександрівна – доцент закладу вищої освіти кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Буковинського державного медичного університету, доктор філософії andrushchak.margarita@bsmu.edu.ua Баланюк Ірина Володимирівна – доцент закладу вищої освіти кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Буковинського державного медичного університету, доктор філософії кафедри balanyk.iryana@bsmu.edu.ua Рудан Іванна Василівна – асистент закладу вищої освіти кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Буковинського державного

	медичного університету, доктор філософії rudan.ivanna@bsmu.edu.ua Колотило Тетяна Романівна – асистент закладу вищої освіти кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Буковинського державного медичного університету kolotylot@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/infektsiynih-hvorob-ta-epidemiologiyi/
Веб-сайт кафедри	https://www.bsmu.edu.ua/infektsiynih-hvorob-ta-epidemiologiyi/
E-mail	infection@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Головна, 137
Контактний телефон	+38 (0372) 53-89-96

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	10
Практичні заняття	30
Самостійна робота	50
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. Опис навчальної дисципліни (Анотація):

Предметом вивчення навчальної дисципліни є «Епідемічний процес та принципи доказової медицини». Епідеміологія – вивчає об’єктивні закономірності виникнення та поширення інфекційних захворювань на популяційному рівні, заходи щодо їх профілактики та боротьби з ними. Епідеміологічний процес – це складне соціально-біологічне явище, яке виникає внаслідок взаємодії макро- та мікроорганізму на популяційному рівні, що проявляється специфічними інфекційними станами серед людей та забезпечує збереження збудника у природі як біологічного виду. Об’єктом епідеміології є інфекційні стани. Завданням епідеміології є вивчення і попередження інфекційних захворювань, боротьба з ними на різних ланках епідемічного процесу, запобігання їх поширенню.

У вересні 2015 року Організація Об’єднаних Націй ухвалила план досягнення спільного кращого майбутнього. Наступні 15 років спільні зусилля спрямовано на подолання крайньої бідності, боротьбу з нерівністю і несправедливістю та на захист нашої планети. У центрі «Порядку денного 2030» є 17 Цілей сталого розвитку (ЦСР), що чітко означають світ, якого ми прагнемо для всіх націй без винятків. Нові Глобальні цілі є результатом процесу, що був інклюзивнішим, ніж будь-коли: уряди залучили бізнеси, громадянське суспільство та містян. Усі ми маємо спільне бачення того, куди має рухатись світ. Зокрема: міцне здоров’я, якісна освіта, гендерна рівність, чиста вода та належні санітарні умови, інновації та інфраструктура, мир та справедливість.

Семестри: IX - X

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Загальна епідеміологія

Змістовий модуль 2. Спеціальна епідеміологія

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1.Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukcziya-shhodo-oczinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyh_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ):

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
Анатомія людини	Внутрішня медицина
Гістологія, цитологія та ембріологія	Педіатрія
Латинська мова та медична термінологія	Хірургія
Медична біологія та молекулярна біологія	Акушерство і гінекологія
Медична хімія	Урологія
Медична та біологічна фізика	Оториноларингологія
Фізіологія	Офтальмологія
Патоморфологія	Неврологія
Патофізіологія	Психіатрія, наркологія
Фармакологія	Дерматологія
Гігієна та екологія	Онкологія та радіаційна медицина
Пропедевтика внутрішньої медицини	Травматологія і ортопедія
Пропедевтика педіатрії	Фтизіатрія
Мікробіологія, вірусологія та імунологія	Загальна практика (сімейна медицина)
Соціальна медицина, громадське здоров'я	Інфекційні хвороби
Медична психологія та ментальне здоров'я	

програма базується на вивченні студентами відповідних розділів фундаментальних дисциплін – медичної біології, мікробіології, вірусології та імунології, інфекційних хвороб, біостатистики, соціальної медицини й інтегрується з цими дисциплінами.

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Епідеміологія та принципи доказової медицини” є формування системи базових знань з теорії механізму передачі збудників інфекційних хвороб практичних вмінь та навичок з планування і здійснення протиепідемічних та профілактичних заходів щодо найбільш поширених та особливо небезпечних інфекційних хвороб на основі використання описових, аналітичних, експериментальних та прогностичних методів епідеміологічних досліджень. Принципи доказової медицини.

6.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Епідеміологія та принципи доказової медицини” є:

- розкриття та з'ясування теоретичних основ епідеміології як медичної науки
- використання епідеміологічного методу в медичній практиці для вивчення захворюваності населення
- принципи доказової медицини
- здійснення протиепідемічних та профілактичних заходів.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

(взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувача вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

- **інтегральних**, здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

- **загальних**:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

- **спеціальних** (фахові, предметні):

ФК 13. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК 14. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

ФК 20. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

ПРН 4. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН 5. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН 6. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН 7. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 9. Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.

ПРН 19. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.

ПРН 20. Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

ПРН 29. Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин/3 кредитів ECTS. ОК 40.

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Загальна епідеміологія.

Тема 1. Вчення про епідемічний процес. Протиепідемічні заходи в осередках інфекційних хвороб. Протиепідемічна робота дільничного (сімейного) лікаря та лікаря-інфекціоніста.

Тема 2. Принципи доказової медицини

Тема 3. Джерело інфекції. Профілактичні та протиепідемічні заходи спрямовані на 1-шу ланку епідпроцесу. Дератизація.

Тема 4. Шляхи передачі збудника. Профілактичні та протиепідемічні заходи спрямовані на 2-гу ланку епідпроцесу. Дезінсекція. Дезінфекція та стерилізація.

Тема 5. Імунопрофілактика інфекційних хвороб.

Тема 6. Календар профілактичних щеплень. Правові аспекти вакцинопрофілактики.

Тема 7. Епідеміологічний метод дослідження та його структура. Планування протиепідемічних та профілактичних заходів. Аналітичні та експериментальні методи в епідеміологічних дослідженнях.

Змістовий модуль 2. Спеціальна епідеміологія.

Тема 8. Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з аерогенним механізмом передачі.

Тема 9. Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з фекально-оральним механізмом передачі.

Тема 10. Особливості проведення протиепідемічних заходів у випадках виникнення надзвичайних ситуацій в мирний час за умов занесення інфекцій, що мають міжнародне значення. Протиепідемічний захист військ, бактеріологічна розвідка за умов реєстрації епідемічних осередків.

Тема 11. Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з трансмісивним та контактним механізмами передачі.

Тема 12. Підсумковий модульний контроль.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	практ. заняття	самот. робота
Модуль «Епідеміологія та принципи доказової медицини»				
Змістовий модуль 1. Загальна епідеміологія				
1. Вчення про епідемічний процес. Протиепідемічні заходи в осередках інфекційних хвороб. Протиепідемічна робота дільничного (сімейного) лікаря та лікаря-інфекціоніста.	9	2	3	4
2. Принципи доказової медицини	7		2	5
3. Джерело інфекції. Профілактичні та протиепідемічні заходи спрямовані на 1-шу	7		3	4

ланку епідпроцесу. Дератизація.				
4.Шляхи передачі збудника. Профілактичні та протиепідемічні заходи спрямовані на 2-гу ланку епідпроцесу. Дезінсекція. Дезінфекція та стерилізація.	6		2	4
5. Імунопрофілактика інфекційних хвороб.	7		3	4
6. Календар профілактичних щеплень. Правові аспекти вакцинопрофілактики.	6		2	4
7. Епідеміологічний метод дослідження та його структура. Планування протиепідемічних та профілактичних заходів. Аналітичні та експериментальні методи в епідеміологічних дослідженнях.	9	2	2	5
Разом за змістовим модулем 1	51	4	17	30
Змістовий модуль 2. Спеціальна епідеміологія.				
8. Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з аерогенним механізмом передачі.	9	2	2	5
9. Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з фекально-оральним механізмом передачі.	10	2	3	5
10. Особливості проведення протиепідемічних заходів у випадках виникнення надзвичайних ситуацій в мирний час за умов занесення інфекцій, що мають міжнародне значення. Протиепідемічний захист військ, бактеріологічна розвідка за умов реєстрації епідемічних осередків.	7		2	5
11. Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з трансмісивним та контактним механізмами передачі.	10	2	3	5
Разом за змістовим модулем 2	36	6	10	20
Підсумковий модульний контроль:	3	-	3	
Допускове тестування.	1.5		1.5	
ПМК (практична частина та усне опитування)	1.5		1.5	
Усього годин	90	10	30	50

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№	ТЕМА	Кількість годин
1.	Предмет епідеміології. Вчення про епідемічний процес. Напрями боротьби з інфекційними хворобами. Епідеміологічний метод дослідження, його структура і зміст. Епідеміологічна діагностика. Система епідеміологічного нагляду	2
2.	Епідеміологічна характеристика групи інфекцій дихальних шляхів. Епідеміологічна характеристика групи кишкових інфекцій	2
3.	Епідеміологічна характеристика трансмісивних та гемоконтактних інфекцій. Шляхи подолання стигми та дискримінації в медичних закладах до людей, які живуть з ВІЛ/СНІД.	2
4.	Інфекції, пов'язані з наданням медичної допомоги. Система інфекційного контролю.	2
5.	Санітарна охорона території. Особливо небезпечні інфекції.	2

	Протиепідемічні заходи в осередках особливо небезпечних інфекцій.	
	РАЗОМ	10

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№	ТЕМА	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальна епідеміологія		
1.	Вчення про епідемічний процес. Протиепідемічні заходи в осередках інфекційних хвороб. Протиепідемічна робота дільничного (сімейного) лікаря та лікаря-інфекціоніста.	3
2.	Принципи доказової медицини	2
3.	Джерело інфекції. Профілактичні та протиепідемічні заходи спрямовані на 1-шу ланку епідпроцесу. Дератизація.	3
4.	Шляхи передачі збудника. Профілактичні та протиепідемічні заходи спрямовані на 2-гу ланку епідпроцесу. Дезінсекція. Дезінфекція та стерилізація.	2
5.	Імунопрофілактика інфекційних хвороб.	3
6.	Календар профілактичних щеплень. Правові аспекти вакцинопрофілактики.	2
7.	Епідеміологічний метод дослідження та його структура. Планування протиепідемічних та профілактичних заходів. Аналітичні та експериментальні методи в епідеміологічних дослідженнях.	2
Змістовий модуль 2 Спеціальна епідеміологія		
8.	Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з аерогенним механізмом передачі.	3
9.	Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з фекально-оральним механізмом передачі.	3
10.	Особливості проведення протиепідемічних заходів у випадках виникнення надзвичайних ситуацій в мирний час за умов занесення інфекцій, що мають міжнародне значення. Протиепідемічний захист військ, бактеріологічна розвідка за умов реєстрації епідемічних осередків.	2
11.	Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з трансмісивним та контактним механізмами передачі.	2
12.	Підсумковий модульний контроль: Допускове тестування. ПМК (практична частина, усне опитування)	1,5 1,5
	РАЗОМ	30

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	ТЕМА	Кількість годин	Вид контролю
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок до змістовного модулю 1	30	Поточний контроль, ситуаційні задачі

2.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок до змістовного модулю 2	20	Поточний контроль, ситуаційні задачі
----	---	----	--------------------------------------

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

- доповідь реферату на практичному занятті;
- доповідь на клінічних конференціях баз кафедр;
- написання тез, статей.

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Предмет і задачі епідеміології.
2. Основні етапи розвитку епідеміології.
3. Епідемічний процес та його складові.
4. Розділи вчення про епідемічний процес.
5. Рушійні сили епідемічного процесу.
6. Особливості епідемічного процесу при антропонозах та зоонозах. Поняття про сапронози.
7. Кількісні та якісні прояви епідемічного процесу.
8. Протиепідемічні заходи в осередках інфекційних захворювань.
9. Осередок інфекційної хвороби. Напрями проведення епідеміологічного обстеження осередку.
10. Чим обумовлюються межі осередку інфекційної хвороби? Наведіть приклади.
11. Мета і завдання епідеміологічного обстеження осередку.
12. Як проводиться виявлення інфекційних хворих і повідомлення про них?
13. Джерело і резервуар збудників інфекційних хвороб.
14. Хвора людина і носій та їх епідеміологічне значення.
15. Категорії носіїв збудників інфекційних хвороб.
16. Заходи щодо знезараження хворих та носіїв як джерел збудників інфекційних хвороб.
17. Епідеміологічне значення тварин (гризуни, свійські тварини тощо).
18. Поняття про дератизацію, види і методи.
19. Теорія механізму передачі збудників інфекційних хвороб Л.В. Громашевського. Визначення механізму передачі, його ланки. Чинники і шляхи передачі збудників інфекційних хвороб.
20. Основний закон теорії механізму передачі.
21. Типи механізмів передачі збудників інфекційних хвороб людини.
22. Епідеміологічне значення членистоногих як переносників збудників інфекційних хвороб. Види і методи дезінсекції.
23. Визначення дезінфекції, її види і методи. Контроль якості дезінфекції.
24. Дезінфекційні камери принципи їх влаштування та призначення.
25. Стерилізація та її етапи, контроль якості.
26. Календар профілактичних щеплень України. Правові аспекти вакцинопрофілактики.
27. Складання плану проведення профілактичних щеплень.
28. Заповнення обліково-звітної документації щодо проведення щеплень.
29. Основні нормативні документи в області епідеміології.
30. Епідеміологічний метод дослідження, його структура.
31. Описово-оціночний прийом епідеміологічного методу.
32. Епідеміологічна, соціальна та економічна значущість інфекційної захворюваності.
33. Рівні доказовості в медицині.
34. Епідеміологічна діагностика як основа профілактичної та протиепідемічної роботи.
35. Оперативний епідеміологічний аналіз.

36. Методика проведення ретроспективного епідеміологічного аналізу.
37. Аналіз багаторічної та річної динаміки захворюваності.
38. Прояви епідемічного процесу в багаторічній динаміці захворюваності та причини, що їх обумовлюють.
39. Аналіз територіального розподілу захворюваності.
40. Прояви епідемічного процесу в річній динаміці захворюваності та причини, що їх обумовлюють.
41. Структура та рівень захворюваності населення по колективах, групах та нозологічних формах.
42. Поняття про територію, групи, час та чинники ризику.
43. Значення соціального фактору в розвитку епідемічного процесу.
44. Значення природного фактору в розвитку епідемічного процесу.
45. Аналітичні та експериментальні прийоми епідеміологічного методу дослідження.
46. Сутність аналітичного дослідження типу «випадок-контроль».
47. Сутність когортного аналітичного дослідження.
48. Визначення епідеміологічного експерименту.
49. Зміст і мета контрольованого епідеміологічного експерименту.
50. Зміст і мета неконтрольованого епідеміологічного експерименту.
51. Зміст і мета природного епідеміологічного експерименту.
52. Прогнозування проявів епідемічного процесу.
53. Мета і особливості організації скринінгових обстежень населення.
54. Методи математичного моделювання в епідеміології та їх значення.
55. Планування протиепідемічних та профілактичних заходів

Змістовий модуль 2

1. Епідеміологічна класифікація інфекційних хвороб.
2. Епідеміологічні особливості різних груп інфекційних хвороб.
3. Епідеміологія та профілактика інфекцій, пов'язаних з наданням медичної ДОПОМОГИ.
4. Організація санітарної охорони території України від занесення й розповсюдження інфекцій, що мають міжнародне значення.
5. Профілактичні та протиепідемічні заходи щодо найбільш поширених захворювань.
6. Карантинні заходи щодо особливо небезпечних інфекційних хвороб.
7. Черевний тиф. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
8. Гепатит А. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
9. Шигельоз. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
10. Холера. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
11. Поліомієліт. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
12. Грип та інші ГРЗ. Етіологічна структура, епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
13. Дифтерія. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
14. Кір. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
15. Туберкульоз. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи. Система інфекційного контролю за туберкульозом.

16. Сальмонельози. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
17. Ботулізм. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
18. Менінгококова інфекція та гнійні бактеріальні менінгіти. Етіологічна структура гнійних бактеріальних менінгітів, епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
19. Туляремія. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
20. Гепатит В. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
21. Гепатит С. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
22. ВІЛ-інфекція. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
23. Шляхи подолання стигми та дискримінації в медичних закладах до людей з груп найвищого ризику, які живуть з ВІЛ/СНІД.
24. Малярія. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
25. Висипний тиф та хвороба Бриля. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
26. Чума. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
27. Кліщовий енцефаліт. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
28. Геморагічні лихоманки Ебола і Марбург. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
29. Геморагічна лихоманка Ласса. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
30. Лайм-бореліоз. Епідеміологічні особливості (джерело збудників, фактори і шляхи передачі, прояви епідемічного процесу), профілактичні та протиепідемічні заходи.
31. Особливості проведення протиепідемічних заходів у випадках виникнення надзвичайних ситуацій в мирний час за умов занесення інфекцій, що мають міжнародне значення.
32. Критерії оцінки санітарно-епідемічного стану військ і району їх розміщення за умов реєстрації інфекцій хвороб. Індикація біологічної зброї (специфічна та неспецифічна).

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Визначення прогнозу рівня захворюваності на наступний рік за лінією тенденції багаторічної динаміки захворюваності.
2. Визначення рівня інфікованості населення за даними вибірових лабораторних досліджень та його епідеміологічна оцінка.
3. Заповнення журналу обліку інфекційних захворювань (форма № 060/о).
4. Заповнення екстреного повідомлення про вперше виявлене інфекційне або паразитарне захворювання (форма № 058/о).

5. Заповнення карти профілактичних щеплень (форма № 063/о) та індивідуальної карти розвитку дитини (форма № 112/о).
6. Визначення коефіцієнта епідеміологічної ефективності щеплень та його оцінка.
7. Обґрунтування переліку протиепідемічних заходів в осередках інфекційних захворювань.
8. Створення стовпчикових діаграм для наочного вираження епідеміологічних даних та визначення груп та чинників ризику захворюваності.
9. Визначення коефіцієнту сезонності річної динаміки захворюваності на діаграмі розподілу захворюваності по місяцях року та його оцінка.
10. Оцінка якості дезінфекції та стерилізації.
11. Проведення протиепідемічних заходів в осередках інфекцій дихальних шляхів, кишкових та кров'яних інфекцій.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Протягом вивчення дисципліни всі види діяльності студента підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів).

Модульний контроль – це діагностика засвоєння студентом матеріалу модулю (залікового кредиту). Семестр закінчується підсумковим модульним контролем.

Початковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчався на попередніх курсах, що проводиться методом фронтального усного опитування, або написання контрольних робіт, для чого використовуються питання для контрольних робіт.

Поточний контроль.

Поточну навчальну діяльність студентів контролюють на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей. Рекомендовані до застосування такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: тестовий контроль (машинний та безмашинний), розв'язування ситуаційних задач, контроль практичних навичок, зокрема - уміння правильно проводити курацію хворого, призначати та трактувати результати лабораторного та інструментального обстеження, обґрунтовувати діагноз на підставі аналізу клінічних та додаткових методів обстеження.

Підсумковий модульний контроль.

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля. До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Студенту, який з поважних причин мав пропуски навчальних занять, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну. Для студентів, які пропустили навчальні заняття без поважних причин, рішення про їх відпрацювання приймається індивідуально деканом факультету. Форми підсумкового контролю мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні підсумкового модульного контролю, становить 80. Підсумковий модульний кредит вважається зарахованим, якщо студент набрав на менше 50 балів.

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ «ЕПІДЕМІОЛОГІЯ ТА ПРИНЦИПИ ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ»

Під час оцінювання засвоєння кожної теми студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної навчальної дисципліни. При

цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми.

Студент повинен отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем.

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах має бути однаковою. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну діяльність під час вивченні навчальної дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем з додаванням балів за індивідуальне завдання здобувача, але не більше 200 балів.

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 1 90/3	2 (№№ 1-2)	11	10	8	6	0	4,6,10	70

Примітка: При засвоєнні теми за традиційною системою студенту присвоюються бали: "5" – 10 балів, "4" – 8 балів, "3" – 6 балів, "2" – 0 бали. Індивідуальна робота відповідно – "5" – 10 балів, "4" – 6 балів, "3" – 4 балів, "2" – 0 бали.

Мінімальна кількість балів для студентів денної форми навчання, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно» на кожному занятті: $70 = 11 \times 6 + 4$ (ІСРС).

Максимальна кількість балів для студента денної форми навчання, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці «відмінно» на кожному занятті: $120 = 11 \times 10 + 10$ (ІСРС).

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли студент знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться студентові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння студента не

відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Методи навчання:

Серед методів навчання при вивченні навчальної дисципліни «Епідеміологія та принципи доказової медицини» в залежності від етапу навчання використовують метод підготовки до вивчення нового матеріалу та вивчення нового матеріалу, його закріплення у вигляді питань для самоконтролю, а також метод пояснення педагога при безпосередньому керівництві останнього, де можуть бути використані пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові, дослідницькі методи, та самостійної роботи, де керівництво викладача є опосередкованим.

Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни представлено наступними елементами:

Державні складові навчально-методичного забезпечення:

- Закон України «Про вищу освіту»;
- Закон України «Про освіту»;
- Стандарт вищої освіти України підготовки магістрів галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 222 «Медицина»;
- освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня вищої освіти Буковинського державного медичного університету;
- навчальний план, розроблений на принципах Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) і затверджений наказом МОЗ України

Навчально-методичне забезпечення, розроблене БДМУ та кафедрою:

1. Робоча навчальна програма дисципліни «Епідеміологія та принципи доказової медицини».
2. Навчально-методичні посібники:
 - Імунопрофілактика інфекційних хвороб: Навчально-методичний посібник для студентів V-VI курсів медичних факультетів вищих медичних закладів освіти, лікарів-інтернів/ та лікарів-слухачів / За ред. проф. В.Д. Москалюка. Автори: проф. Москалюк В.Д., доц. Рандюк Ю.О., ас. Колотило Т.Р., ас. Богачик Н.А., доц. Давиденко О.М., доц. Мироник О.В., доц. Соколенко М.О., ас. Пудяк Х.І., ас. Баланюк І.В., ас. Андрущак М.О., ас. Бойко Ю.І., ас. Рудан І.В. – Чернівці, Буковинський державний медичний університет, 2020. – 200 с.
 - Тестові завдання з епідеміології: навчальний посібник для студентів V курсу медичних факультетів вищих медичних закладів освіти України для підготовки до практичних занять та підсумкового модульного контролю / За ред. проф. В.Д. Москалюка. – Чернівці, Буковинський державний медичний університет, 2023. – 220 с.
Комплекс індивідуальних контрольних робіт для визначення залишкових знань з дисциплін, завдань для поточного та підсумкових модульних контролів (додаються).
3. Методичні вказівки до практичних занять, в тому числі електронний варіант на сервері дистанційного навчання (додаються).
4. Методичні вказівки для самостійної позааудиторної роботи студентів (додаються).
5. Презентації до теми навчальної дисципліни (додаються).

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова література

1. Епідеміологія: підручник / За ред. І.П. Колеснікової. – Вінниця: Нова книга, 2012. – 570 с.

2. Загальна епідеміологія: навчальний посібник / Н.О. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. – 5-е вид., переробл. і доповн. – К.: ВСВ "Медицина", 2021. – 272 с.
3. Спеціальна епідеміологія навчальний посібник / Н.О. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. – 3-є вид., переробл. і доповн. – К.: ВСВ "Медицина", 2021. – 336 с.

19.2 Допоміжна література

1. Епідеміологія: протиепідемічні заходи: навчальний посібник / М.Д. Чемич, Н.Г. Малиш, Н.І. Ільїна [та ін.]. – Вінниця: Нова книга, 2020. – 288 с.
2. Епідеміологія у схемах: навчальний посібник / М.Д. Чемич, Н.Г. Малиш, О.М. Чемич, Н.І. Ільїна. – Вінниця: Нова книга, 2020. – 288 с.
3. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навчально-методичний посібник для студентів V-VI курсів медичних факультетів вищих медичних закладів освіти, лікарів-інтернів та лікарів-слухачів / За ред. проф. В.Д. Москалюка. Автори: проф. Москалюк В.Д., доц. Рандюк Ю.О., ас. Колотило Т.Р., ас. Богачик Н.А., доц. Давиденко О.М., доц. Мироник О.В., доц. Соколенко М.О., ас. Пудяк Х.І., ас. Баланюк І.В., ас. Андрушак М.О., ас. Бойко Ю.І., ас. Рудан І.В. – Чернівці, Буковинський державний медичний університет, 2020. – 200 с.
4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навч.-метод. посібн. / Л.І. Чернишова, Ф.І. Лапій, А.П. Волоха та ін.; за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапії, А.П. Волохи. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: ВСВ "Медицина", 2019. – 320 с.
5. [Наказ МОЗ України від 16.09.2011 № 595 "Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів"](#).
6. Тестові завдання з епідеміології: навчальний посібник для студентів V курсу медичних факультетів вищих медичних закладів освіти України для підготовки до практичних занять та підсумкового модульного контролю / За ред. проф. В.Д. Москалюка. – Чернівці, Буковинський державний медичний університет, 2023. – 220 с.

19.3. Інформаційні ресурси

1. Підручники та навчально-методичні посібники.
2. Навчальні та методичні матеріали кафедри.
3. Наочні матеріали до практичних занять (таблиці, схеми, алгоритми, стенди, альбоми тощо).
4. Освітній портал ВМНЗ.
5. Офіційний сайт МОЗ України – Режим доступу: <http://www.moz.gov.ua>
6. Офіційний сайт ВООЗ – режим доступу: <http://www.who.int>
7. Epidemiology for the uninitiated – Режим доступу: <http://www.bmj.com/collections/epidem/epid.shtml>

20. УКЛАДАЧ ДОВІДНИКА (СИЛАБУСУ) З “ЕПІДЕМІОЛОГІЇ”

Оксана ДАВИДЕНКО – доцент закладу вищої освіти кафедри інфекційних хвороб та епідеміології Буковинського державного медичного університету, к.мед.н.